

Przedmiotowe Zasady Oceniania z Edukacji dla bezpieczeństwa

Celem PZO jest:

- wspomaganie procesu uczenia się i nauczania,
- notowanie postępów i osiągnięć ucznia,
- motywowanie uczniów do pracy.

Ocenie podlegają:

- twórcza praca uczniów,
- wiadomości i umiejętności,
- aktywność i zaangażowanie,
- umiejętność korzystania i gromadzenia informacji z różnych źródeł.

I. Na początku każdego roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych wybranego przez siebie programu nauczania i sposobach sprawdzania osiągnięć uczniów.

II. Metody i sposoby sprawdzania osiągnięć uczniów:

Prace pisemne

Sprawdziany, prace klasowe, duże prace kontrolne – obejmujące dział lub partię materiału. Kartkówki, małe sprawdziany do 15 minut – obejmujące wiadomości z maksimum trzech lekcji.

1. W ciągu semestru nauczyciel zobowiązany jest do przeprowadzenia co najmniej jednej pracy klasowej.
2. Prace klasowe są obowiązkowe, zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem, podany jest zakres sprawdzanej wiedzy i umiejętności.
3. Kartkówki dotyczą trzech ostatnich lekcji i nie muszą być zapowiadane.
4. Uczeń nieobecny na sprawdzianie z przyczyn usprawiedliwionych musi go napisać w terminie 2 tygodni od dnia powrotu do szkoły.
5. Uczeń nieobecny na sprawdzianie z przyczyn nieusprawiedliwionych otrzymuje ocenę niedostateczną.
6. W przypadku odmowy pisania pracy klasowej lub kartkówki uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.
7. Ocenę ze sprawdzianu uczeń ma prawo poprawić w terminie 2 tygodni od dnia podania informacji o ocenach. Ocena z poprawy sprawdzianu stawiana jest w dzienniku obok oceny poprzednio napisanej.
8. Na sprawdzenie i ocenienie prac nauczyciel ma 2 tygodnie.
9. Ocenioną pracę uczeń otrzymuje do wglądu na zajęciach lekcyjnych i po omówieniu zwraca ją nauczycielowi. Prace pisemne są przechowywane w szkole do końca roku szkolnego.

10. Punkty z prac pisemnych przeliczane są procentowo:

- 91% – 100% - bardzo dobry
- 75% - 90% - dobry
- 50% - 74% - dostateczny
- 30% - 49% - dopuszczający
- poniżej 30% - niedostateczny

11. Każda ocena zawiera w sobie wymagania z niższej oceny. Nauczyciel może dodać do oceny „plus” lub „minus” przy górnej lub dolnej granicy procentowej.

12. Uczeń, który korzysta z niedozwolonych pomocy na pracach pisemnych otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń w tym przypadku nie może poprawić pracy.

Wypowiedzi ustne:

1. Uczeń oceniany jest z 3 ostatnich lekcji.
2. Ilość jednostek lekcyjnych może ulec zmianie po wcześniejszej zapowiedzi np.: powtórzenie wiadomości.
3. Każdy uczeń w ciągu roku szkolnego otrzymuje ocenę za złożenie meldunku o gotowości klasy do rozpoczęcia zajęć.

Prace domowe i aktywność na lekcji:

1. Aktywność na lekcji nagradzana jest plusami.
2. Ilość plusów zamieniana jest na oceny w każdym semestrze oddzielnie.
3. Poprzez aktywność na lekcji rozumiemy: częste zgłaszanie się, udzielanie poprawnych odpowiedzi, rozwiązywanie zadań w czasie lekcji, aktywną pracę w grupach.
4. Za każde 3 plusy uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.
5. Uczeń przygotowuje wszystkie prace domowe zalecane przez nauczyciela i zapisane w zeszytach.
6. Prace domowe o niższym stopniu trudności nagradzane są plusami, a ich brak minusami.
7. Minusy uczeń może otrzymać za: brak zeszytu, pomocy wskazanej przez nauczyciela.
8. Za każde 3 minusy uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną.

Umiejętności praktyczne

1. Ocenie podlegają umiejętności praktyczne związane np. z udzielaniem pierwszej pomocy przedmedycznej czy umiejętności strzeleckie.
2. Brane są pod uwagę: zaangażowanie uczniów, dopasowanie podejmowanych czynności do zaistniałej sytuacji, poprawność wykonywanych działań pod względem merytorycznym, efekty końcowe np. w postaci wyników uzyskanych podczas strzelania.

III. Inne zasady:

1. Każdy uczeń powinien otrzymać w ciągu semestru minimum trzy oceny.
2. Uczniowie nieobecni na zajęciach mają obowiązek uzupełnienia wiadomości z lekcji (włącznie z odrobieniem zadanych prac domowych)

3. Uczeń ma prawo raz (2 razy) w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (nie dotyczy to zapowiedzianych sprawdzianów i lekcji powtórzeniowych). Nieprzygotowanie zgłasza się na początku lekcji przy sprawdzaniu listy obecności.
4. Nauczyciel przekazuje informacje o ocenie:
  - Uczniowi - jako komentarz do każdej oceny, wyjaśnienie, uzasadnienie, wskazówki do dalszej pracy;
  - Rodzicom - na ich prośbę, jako informacje o aktualnym rozwoju dziecka, jego uzdolnieniach i trudnościach;
5. Śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych ustalają nauczyciele prowadzący poszczególne obowiązkowe zajęcia edukacyjne. Nie muszą oni kierować się średnią ocen z dziennika elektronicznego, który stosuje system wag poszczególnych ocen. Średnia ta jest dodatkową informacją tylko dla nauczyciela.
6. Nie później niż na miesiąc przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia i jego rodziców o przewidywanej dla niego ocenie niedostatecznej oraz nie później niż 3 tygodnie przed klasyfikacją o innych ocenach śródrocznych lub końcoworocznych.
7. Uczeń, który w okresie od poinformowania o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej do jej wystawienia, nie wykaże się postępami w uzyskiwaniu wiedzy i umiejętności lub przestanie uczęszczać na zajęcia edukacyjne, może otrzymać niższą ocenę klasyfikacyjną od przewidywanej (włącznie z oceną niedostateczną). (§118 pkt 6 WSO)
8. Uczeń zgłasza wole poprawienia przewidywalnej oceny klasyfikacyjnej w ciągu 7 dni od uzyskania o niej informacji.
9. W przypadku uzyskania oceny niedostatecznej za I semestr, uczeń ma prawo poprawić materiał I semestru. Formę poprawy ustala z prowadzącym zajęcia. Poprawa oceny semestralnej nie jest obowiązkowa, ponieważ na ocenę końcoworoczną składają się oceny cząstkowe z I i II semestru.
10. W przypadku gdy uczeń opuści więcej niż połowę zajęć może być nieklasyfikowany, o ile nauczyciel nie ma możliwości wystawienia oceny. Uczeń przystępuje wówczas do egzaminu klasyfikacyjnego.
11. Egzamin klasyfikacyjny i poprawkowy składa się z dwóch części: sprawdzianu pisemnego i odpowiedzi ustnej i obejmuje materiał z całego semestru lub roku szkolnego. Sposób wystawiania oceny – taki jak przy sprawdzianach.
12. Uczeń prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy, który podlega ocenie.

IV. Kryteria na poszczególłą ocenę klasyfikacyjną (śródroczną i końcową):

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania jak na ocenę bardzo dobrą,

a ponadto:

- posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania w danej klasie;
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia;
- wykazuje wysoką aktywność w wykonywaniu dodatkowych zadań związanych z ratownictwem przedmedycznym oraz przeciwdziałaniem zagrożeniom;
- osiąga sukcesy w konkursach - mistrzostwach w udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- precyzyjnie wymienia i uzasadnia polityczne oraz militarne warunki gwarancji bezpieczeństwa państwa;
- wymienia obowiązki obywateli w zakresie powinności obronnych;
- przedstawia i charakteryzuje organizację Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- wymienia rodzaje wojsk oraz służb w Siłach Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- wyjaśnia podstawowe zasady międzynarodowego prawa humanitarnego;
- identyfikuje obiekty opatrzone międzynarodowymi znakami ochrony zabytków;
- wymienia podstawowe środki ochrony ludności i zwierząt;
- rozpoznaje rodzaje sygnałów alarmowych i zna obowiązki ludności po usłyszeniu alarmu;
- wskazuje drogi ewakuacji w szkole, omawia zasady ewakuacji ludności i środków materiałowych;
- potrafi ewakuować się z budynku w trybie alarmowym;
- wymienia zagrożenia czasu pokoju (ze szczególnym uwzględnieniem źródeł zagrożeń w jego najbliższej okolicy), wyjaśnia na czym polegają;
- zna zasady postępowania w momentach ich wystąpienia, podczas przebywania w domu, szkole, miejscu rekreacji i na trasie komunikacyjnej;
- wyjaśnia zasady postępowania związane z wyszukiwaniem i wynoszeniem ofiar rejonów porażenia;
- wskazuje sposoby zapobiegania panice podczas zagrożeń;
- uzasadnia konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń;
- omawia zasady postępowania podczas zagrożenia terrorystycznego;
- charakteryzuje środki rażenia, wymienia konwencjonalne rodzaje broni oraz wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia bronią konwencjonalną;
- wyjaśnia zasadę działania indywidualnych i zbiorowych środków ochrony przed bronią masowego rażenia;
- wyjaśnia znaczenie zastępczych budowli ochronnych;
- omawia zasady ewakuacji z terenów zagrożonych;
- omawia zasady postępowania ratowniczego w miejscu wypadku, od momentu zdarzenia do momentu przyjazdu służb medycznych i specjalistycznych;
- uzasadnia znaczenie udzielenia pierwszej pomocy;
- omawia zasady postępowania aseptycznego i bezpiecznego dla ratownika;
- prawidłowo wzywa pomoc;
- rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej, wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku oraz zabezpieczenia miejsca zdarzenia;
- sprawnie posługuje się środkami przydatnymi przy udzielaniu pierwszej pomocy;
- ocenia stan poszkodowanego i demonstruje sposób skontrolowania jego funkcji życiowych;
- udziela pierwszej pomocy w razie wystąpienia oparzeń, złamań i zwichnięć, krwotoków, dławienia się ciałem obcym, utraty przytomności, utraty oddechu, zatrzymania krążenia, wstrząsu pourazowego;
- samodzielnie rozwiązuje zadania, które są dobrze zaplanowane i zorganizowane, jest odpowiedzialny, pełni funkcję lidera w grupie.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- wymienia i opisuje struktury Systemu Obronnego Państwa;
- wymienia podstawowe obowiązki obywateli w zakresie powinności obronnych;
- wymienia rodzaje wojsk Sił Zbrojnych oraz określa ich zadania;
- wymienia dokumenty i ustawy normujące zasady funkcjonowania międzynarodowego prawa humanitarnego, na podstawie tekstów źródłowych analizuje ich treść;
- rozpoznaje międzynarodowe znakami ochrony zabytków, podaje przykłady ochrony dóbr

kultury;

- wymienia indywidualne środki ochrony dróg oddechowych i skóry;
- wyjaśnia znaczenie zabiegów sanitarnych oraz podaje przykłady działań służących ochronie zwierząt;
- definiuje rodzaje sygnałów alarmowych oraz podaje podstawowe zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu;
- umie zachować się w szkole po ogłoszeniu próbnego alarmu, wskazuje drogi ewakuacji;
- wymienia większość zagrożeń czasu pokoju (ze szczególnym uwzględnieniem źródeł zagrożeń w jego najbliższej okolicy), wyjaśnia na czym polegają;
- zna zasady postępowania w momentach ich wystąpienia, podczas przebywania w różnych miejscach (na zewnątrz i wewnątrz budynku);
- wymienia podstawowe czynności związane z wyszukiwaniem i wynoszeniem ofiar z rejonów porażenia;
- podaje skutki paniki;
- podaje skutki nieprzestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas różnorodnych zagrożeń;
- wymienia najważniejsze zasady postępowania podczas zagrożenia terrorystycznego;
- na podstawie tekstów źródłowych, rysunków, wyróżnia konwencjonalne rodzaje broni oraz wyjaśnia, na czym polega właściwe postępowanie ludności w rejonach rażenia ;
- określa zasady postępowania ludności w sytuacji użycia broni masowego rażenia;
- określa zasady ewakuacji z terenów zagrożonych;
- zna ogniwa „łańcucha przeżycia”;
- omawia zasady postępowania ratowniczego z uwzględnieniem bezpieczeństwa ratownika;
- wzywa pomoc;
- wyjaśnia zasady bezpiecznego postępowania w rejonie wypadku oraz zabezpieczenia miejsca zdarzenia;
- poprawnie wykonuje na manekinie, koledze/koleżance czynności ratownicze w razie wystąpienia oparzeń, złamań i zwichnięć, krwotoków, dławienia się ciałem obcym, utraty przytomności, utraty oddechu, zatrzymania krążenia, wstrząsu pourazowego;
- koryguje błędy kolegów podczas ćwiczeń;
- prawidłowo wykorzystuje sprzęt i środki ratownicze.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- pod kierunkiem nauczyciela wykorzystuje podstawowe źródła informacji;
- wymienia organizacje międzynarodowe, które są gwarantem bezpieczeństwa państwa;
- określa podstawowe zadania Systemu Obronnego Państwa;
- wymienia podstawowe powinności obronne władz samorządowych, instytucji i obywateli;
- wymienia rodzaje wojsk Sił Zbrojnych oraz określa zadania wybranych przez siebie formacji;
- definiuje pojęcie międzynarodowego prawa humanitarnego oraz podaje przykłady jego funkcjonowania, wymienia nazwy międzynarodowych organizacji humanitarnych;
- podaje przykłady obiektów chronionych na terenie Polski a także za granicą;
- opisuje podstawowe środki zabezpieczające ludzi i zwierzęta przed zagrożeniem;
- prawidłowo wykonuje polecenia (nauczyciela), podczas próby alarmu i ćwiczeń ewakuacyjnych szkoły;
- wymienia źródła wystąpienia ewentualnych zagrożeń w jego najbliższej okolicy;
- zna zasady postępowania w momentach ich wystąpienia;
- rozumie konieczność ewakuacji osób poszkodowanych z miejsca zdarzenia;
- wie, jakie czynniki sprzyjają rozprzestrzenianiu się paniki, zna podstawowe techniki opanowania emocji;
- rozumie konieczność przestrzegania zasad bezpieczeństwa własnego i innych ludzi podczas

różnorodnych zagrożeń;

- określa zasady postępowania podczas zagrożenia terrorystycznego;
- na podstawie tekstów źródłowych, rysunków, rozpoznaje konwencjonalne rodzaje broni oraz podaje podstawowe zasady postępowania ludności w rejonach rażenia;
- wymienia rodzaje broni masowego rażenia oraz sposoby zachowania w przypadku ich użycia;
- wymienia przykłady budowli ochronnych;
- określa sposoby ewakuacji z terenów zagrożonych;
- wymienia etapy działań ratowniczych na miejscu zdarzenia z uwzględnieniem bezpieczeństwa ratownika;
- wzywa pomoc;
- pod kierunkiem nauczyciela wykonuje na manekinie, koledze/koleżance proste czynności ratownicze w razie wystąpienia oparzeń, złamań i zwichnięć, krwotoków, dławienia się ciałem obcym, utraty przytomności, utraty oddechu, zatrzymania krążenia, wstrząsu pourazowego;
- zna zawartość apteczki ratowniczej.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma duże braki w zakresie wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, ale braki te nie przekreślają możliwości dalszego kształcenia;

Z pomocą nauczyciela

- rozwiązuje typowe problemy teoretyczne lub praktyczne;
- wymienia 2 organizacje międzynarodowe, które są gwarantem bezpieczeństwa państwa;
- określa różnice w zakresie działania między militarnym i pozamilitarnym podsystemem obronności państwa;
- podaje przykłady świadczeń obywateli na rzecz państwa w sytuacji nadzwyczajnych zagrożeń;
- wymienia rodzaje wojsk Sił Zbrojnych;
- podaje powody oraz przykłady akcji humanitarnych, rozpoznaje międzynarodowe znaki Czerwonego Krzyża, Czerwonego Kryształu i Czerwonego Półksiężycy;
- definiuje pojęcie dóbr kultury, podaje przykłady chronionych polskich i zagranicznych dóbr;
- na podstawie tablic, rysunków i innych środków dydaktycznych, segreguje zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry, podaje przykłady budowli ochronnych;
- uczestniczy w ćwiczeniach ewakuacyjnych szkoły;
- wymienia zagrożenia czasu pokoju (np. powodzie, pożary, wypadki, lawiny, awarie techniczne, ataki terrorystyczne itp.);
- określa typowe zachowania podczas powyższych zagrożeń;
- przedstawia skutki paniki;
- wymienia przykłady postępowania w przypadku ataku terrorystycznego;
- na podstawie tekstów źródłowych, rysunków, rozpoznaje rodzaje broni konwencjonalnej oraz podaje przykłady prac o charakterze ratowniczym, wykonywanych przez ludność;
- wymienia przykłady broni masowego rażenia oraz sposoby ochrony w sytuacji ich użycia;
- wymienia przykłady budowli ochronnych;
- rozumie konieczność ewakuacji osób poszkodowanych z miejsca zdarzenia
- z pomocą nauczyciela wykonuje na manekinie, koledze/koleżance proste czynności jakie należy wykonać od momentu zdarzenia do momentu przyjazdu fachowych służb medycznych w sytuacjach wstrząsu, omdlenia, zasłabnięcia, braku przytomności z oddechem, braku przytomności bez oddechu, krwotoku, złamania, zwichnięcia, odmrożenia, poparzenia, zatrucia, wypadku drogowego;
- zna numery alarmowe oraz treść wezwania pomocy;
- wykorzystuje zawartość apteczki ratowniczej

V. Praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych:

Do uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych zaliczamy:

a) uczniów szczególnie uzdolnionych,

Formy indywidualizacji pracy:

- indywidualnie zadawana dodatkowa praca domowa;
- organizacja zajęć dodatkowych mających na celu rozwijanie zainteresowań i umiejętności ucznia;
- zachęcanie do udziału w konkursach przedmiotowych oraz praca z uczniem podczas przygotowań do konkursów;
- motywowanie do samorozwoju poprzez udostępnianie lektur i innych materiałów dodatkowych, polecanie odpowiednich stron internetowych;
- zachęcanie do dzielenia się wiedzą i umiejętnościami z osobami mającymi problemy w uczeniu się;

b) uczniów, którym trudniej jest osiągnąć określone programem i podstawą programową cele, ze względu na stwierdzone u nich dysfunkcje (dysleksja, dysgrafia, dysortografia, zaburzenia słuchu lub wzroku oraz innymi jednostkami chorobowymi – w oparciu o dokumentację lekarską). Podlegają oni obniżonym wymaganiom w zakresie określonym przez psychologa, pedagoga lub terapeutę.

Formy indywidualizacji pracy:

- w przypadku ucznia ze stwierdzoną dysortografią nie uwzględnianie w pracach pisemnych błędów ortograficznych przy ocenianiu;
- w przypadku ucznia ze stwierdzoną dysleksją:
  - nie uwzględnianie błędów w zapisie przy ocenianiu;
  - w związku z zaburzeniami koncentracji dzielenie zadań na krótsze części;
    - w przypadku uczniów ze stwierdzoną dysgrafią nie ocenianie nieczytelnego pisma ręcznego oraz w miarę możliwości gdy wymaga tego rodzaj pracy na lekcji (wypracowania) umożliwienie korzystania z komputera;
  - w przypadku ucznia ze stwierdzonymi zaburzeniami słuchu:
    - umiejscowienie ucznia w klasie możliwie najbliżej tablicy;
    - nie ocenianie zadań na słuchanie. Uczeń wykonuje zadanie w miarę swoich możliwości, nauczyciel sprawdza poprawność, docenia podjęte próby uczestnictwa w ćwiczeniu lecz nie wystawia oceny;
      - w przypadku ucznia ze stwierdzonymi zaburzeniami wzroku:
        - wydruk zadań powiększoną czcionką i w formie czarnodruku;
        - jeżeli zachodzi taka potrzeba unikanie korzystania z komputera lub tablicy interaktywnej;
        - przygotowywanie odpowiednich materiałów wizualnych (bez dużej ilości szczegółów, rozmytych kolorów) w większym formacie;

- w przypadku uczniów z innymi jednostkami chorobowymi, formy pracy są dostosowywane w oparciu o wytyczne lekarza, PPP, pedagoga szkolnego, pielęgniarki szkolnej oraz sugestie rodziców/ opiekunów dziecka;

W powyżej wymienionych przypadkach dopuszcza się zaliczanie określonych przez nauczyciela prac pisemnych w formie ustnej.

Przedmiotowe Zasady Oceniania z przedmiotów: historia, historia i społeczeństwo oraz historia i teraźniejszość są zgodne z obowiązującym w szkole Wewnętrzny Systemem Oceniania.